

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 2Csp/160/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8418202503
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Borovská
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2020:8418202503.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Erikou Borovskou v právnej veci žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, Boulevard Haussmann 1, 75009 Paríž, zastúpená: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom: Karadžičova 2, Bratislava, IČO: 47 258 713, v zast. AK - JUDr. Marek Czompoly, s.r.o., so sídlom: Ventúrska 16, Bratislava, proti žalovanému: O. M., L.. XX.XX.XXXX, P. J. L. K. XX/XX, E. B., v konaní o zaplatenie 401,70 EUR s prísl. takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni 308,92 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 15.01.2016 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 58 % do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdneho úradníka o jej výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na tunajší súd dňa 09.11.2018 domáhala na žalovanom zaplatenia 401,70 eur spolu s úrokmi vo výške 22 % ročne zo sumy 324,83 eur od 03.12.2015 do zaplatenia a úrokmi z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 363 eur od 03.12.2015 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Zástupca žalobkyne žalobu odôvodnil tak, že dňa 20.01.2015 uzavrela spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a.s., Panenská 7, Bratislava, IČO: 35 787 78 (ďalej len „CETELEM a.s.“) so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Obsahom úverovej zmluvy bol záväzok spoločnosti CETELEM a.s. poskytnúť žalovanému viazaný spotrebiteľský úver na kúpu spotrebného tovaru vo výške 383 eur a záväzok žalovaného vrátiť úver spolu s dohodnutými úrokmi a poplatkami formou 12 pravidelných mesačných splátok vo výške 37,04 eur so splatnosťou prvej splátky dňa 15.02.2015. Spoločnosť CETELEM a.s. dňa 29.01.2015 previedla na účet žalovaného dohodnuté peňažné prostriedky. Žalovaný záväzok platiť dohodnuté mesačné splátky riadne a včas neplnil. Do podania žaloby zaplatil len 74,08 eur. Na predžalobné výzvy nereagoval. Spoločnosť CETELEM a.s. preto z dôvodu neplnenia dohodnutých splátok v súlade s časťou 3. bodmi 3.1. a 6 úverovej zmluvy ku dňu 02.12.2015 vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovaného z úverovej zmluvy splatný v celom rozsahu. Žalobou sa žalobkyňa ako nástupnícka spoločnosť spoločnosti CETELEM a.s., ktorá s účinnosťou k 30.06.2016 zanikla cezhraničným zlúčením so žalobkyňou bez likvidácie, domáha zaplatenia sumy 401,70 eur, ktorá pozostáva z nevrátenej istiny úveru vo výške 324,83 eur, dlžných zmluvných úrokov v kapitalizovanej sume 29,84 eur, dlžného poistného 8,33 eur, a nákladov spojených

s uplatnením pohľadávky vo výške 38,70 eur. Okrem toho je žalovaný povinný zaplatiť zmluvné úroky vo výške 22% ročne z nevrátenej istiny úveru 324,83 eur za dobu po zosplatnení úveru, tzn. od 03.12.2015 do zaplataenia. Podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády SR č.87/1995 Zb. je povinný zaplatiť aj úroky z omeškania so zaplataením sumy 363 eur vo výške 5,05% ročne od 03.12.2015 do zaplataenia.

3. Spolu so žalobou zástupca žalobkyne predložil súdu listiny označené ako: „Zmluva o spotrebiteľskom úvere a zmluva o revolvingovom úvere a vydanie kreditnej karty a rámcová zmluva o poskytovaní platobných služieb“, potvrdenie o odfinancovaní peňažných prostriedkov, výpis z úverového účtu žalovaného č. 42737146360001, a „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru č. 42737146360001“ spolu s poštovou doručenkou.

4. Uznesením zo dňa 21.01.2019 č.k. 2Csp 160/2018-35 súd v rámci prípravy pojednávania v súlade s § 167 ods. 2 Civilného sporového poriadku vyzval žalovaného na vyjadrenie k žalobe v lehote 15 dní od doručenia uznesenia. Uznesenie bolo žalovanému riadne doručené dňa 11.09.2019. Žalovaný sa k žalobe a jej prílohám v stanovenej lehote nevyjadril.

5. Podaním zo dňa 08.10.2019 súd zástupcovi žalobkyne oznámil predbežné právne posúdenie veci tak, že žaloba je v časti zmluvných úrokov a poplatkov neodôvodná, nakoľko spotrebiteľský úver poskytnutý žalovanému je z dôvodu o.i. nesprávneho údaja o ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej len „RPMN“) potrebné považovať za úver bez úrokov a bez poplatkov. Zástupca žalobkyne na oznámenie reagoval podaním zo dňa 09.10.2019, ktorým oznámil, že na podanej žalobe v celom jej rozsahu trvá. Namietol, že údaj o RPMN uvedený v úverovej zmluve vo výške 24,38% je vypočítaný správne a pre bežného spotrebiteľa uvedený jasne a zrozumiteľne. Súčasťou dohodnutej mesačnej splátky je aj poplatok za poistenie (základný súbor poistenia) vo výške 3,33% z aktuálnej výšky mesačnej splátky. Poistenie úveru bolo dobrovoľné. Nebolo podmienkou uzavretia úverovej zmluvy. Žalovaný nijako nepreukázal opak. Poistenie mohol kedykoľvek tiež ukončiť. Nie je povinnou náležitosťou úverovej zmluvy uvedenie možnosti odmietnuť poistenie. Preto podľa § 2 písm. g). a § 19 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch poplatok za poistenie nemal byť zarátaný do celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom a ani do výpočtu RPMN.

6. Súd spor prejednal a rozhodol v súlade s § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku bez nariadenia pojednávania. Dňa 06.03.2020 verejne vyhlásil rozsudok tak, ako je uvedené vo výroku tohto písomného rozhodnutia, ktorým žalobe vyhovel iba sčasti. K odôvodneniu svojho rozhodnutia súd udáva:

7. Žalovaný v spore nepoprel a súd vykonaným dokazovaním nepovažoval za vážnejšie spochybnené skutočnosti, že spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a.s., Panenská 7, Bratislava, IČO: 35 787 78 (ďalej len „CETELEM a.s.“) uzavrela dňa 20.01.2015 so žalovaným zmluvu o úvere s poukazom na zákon č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zmluva o úvere“), a že na základe tejto zmluvy o úvere spoločnosť CETELEM a.s. žalovanému poskytla úver na kúpu spotrebného tovaru vo výške 383 eur. Tieto skutočnosti zhodne vyplývajú z listín predložených žalobkyňou označených ako „Zmluva o spotrebiteľskom úvere a zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydanie kreditnej karty a rámcová zmluva o poskytnutí platobných služieb“, a z potvrdenia o odfinancovaní peňažných prostriedkov, podľa ktorého peňažné prostriedky vo výške 383 eur boli poukázané na účet žalovaného dňa 29.01.2015. Podľa listiny označenej ako „Zmluva o spotrebiteľskom úvere a zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydanie kreditnej karty a rámcová zmluva o poskytnutí platobných služieb“ predmetom zmluvy je poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru vo výške 383 eur na kúpu spotrebného tovaru v kúpnej cene 383 eur s nulovou platbou priamo predajcovi. Spotrebný tovar je v zmluve o úvere definovaný ako „Neurčené 70337622“.

8. Žalovaný tiež nepoprel a súd vykonaným dokazovaním nepovažoval za vážnejšie spochybnené ani tvrdenie žalobkyne, že žalovaný sa v zmluve o úvere zaviazal zaplatiť spoločnosti CETELEM a.s. 12 pravidelných mesačných splátok vo výške 37,04 eur so splatnosťou prvej splátky dňa 15.02.2015. Listina označená ako „Zmluva o spotrebiteľskom úvere a zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydanie kreditnej karty a rámcová zmluva o poskytnutí platobných služieb“ obsahuje o.i. údaje: „Výška úrokovej sadzby: 22,00% p. a. - fixná“, „Počet mesačných splátok: 12“, „Výška mesačnej splátky: 37,04 EUR.“, „Zvolený súbor poistenia: Základný súbor poistenia“, „Poplatok za poistenie: 3,33%“, „Celková čiastka k zaplataeniu: 430,20 EUR“, „Splatnosť mesačnej splátky: 15. deň v mesiaci“, „Splatnosť 1.

mesačnej splátky:15.02.2015“, „Konečná splatnosť Úveru:15.01.2016“, „RPMN: 24,38%“ a „Priemerná RPMN: 37,24 %“.

9. Žalovaný tiež nepoprel a súd vychádzajúc z listinných dôkazov predložených žalobkyňou nepovažoval za sporné ani ďalšie tvrdenie žalobkyne, a to že žalovaný mesačné splátky dohodnuté v zmluve o úvere riadne neplatil, a že na úverový účet zaplatil len celkom 74,08 eur. Podľa výpisu z úverového účtu žalovaného ku dňu 15.11.2015 a potvrdenia spoločnosti CETELEM a.s. o prijatých splátkach zo dňa 15.10.2018 žalovaný prvú splátku v dohodnutej výške 37,04 eur zaplatil dňa 13.02.2015 a následne zaplatil už iba jednu splátku v tejto výške, a to dňa 14.04.2015. Spolu teda zaplatil 74,08 eur.

10. Podľa listiny „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru č.42737146360001“ zo dňa 09.12.2015 a poštovej doručenky, týmto listom spoločnosť CETELEM a.s. žalovanému oznámila, že z dôvodu nesplácania úveru riadne a včas vyhlasuje ku dňu 02.12.2015 mimoriadnu splatnosť celého úveru a žalovaného vyzvala na úhradu dlžnej sumy vo výške 401,70 eur, pozostávajúcej z nevrátenej úverovej istiny 324,83 eur, dlžných úrokov, poplatkov a poisteného vo výške 38,17 eur, a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 38,70 eur.

11. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

12. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia predmetnej zmluvy o úvere, tzn. ku dňu 20.01.2015 (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

13. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

15. Vychádzajúc z cit. ust. § 52 Občianskeho zákonníka spotrebiteľská zmluva nie je osobitným zmluvným typom. Môže ňou byť ktorýkoľvek zmluvný typ upravený Obchodným zákonníkom, Občianskym zákonníkom, iným právnym predpisom alebo aj zákonom neupravená, tzn. nepomenovaná zmluva, ak sú splnené požiadavky kladené na subjekty zmluvy, tzn. ak stranami zmluvy sú dodávateľ a spotrebiteľ. Spotrebiteľskou zmluvou je teda vždy založený právny vzťah, ktorého účastníkom je spotrebiteľ. Zmluva o úvere, ktorú ako zmluvný typ upravuje cit. ust. § 497 Obchodného zákonníka, patrí medzi absolútne obchodné vzťahy, tzn. že v zásade by sa mala vždy spravovať ustanoveniami Obchodného zákonníka (§ 261 Obchodného zákonníka). Nie je pritom v zásade rozhodujúci subjekt ani objekt záväzkového vzťahu, teda ani povaha účastníkov zmluvného vzťahu z hľadiska, či sú alebo nie sú podnikateľmi. Avšak v prípade, ak účastníkom takéhoto obchodného úverového vzťahu je spotrebiteľ, obchodný vzťah založený zmluvou o úvere nadobúda aj spotrebiteľský charakter. V takomto prípade vzťah má zmiešaný spotrebiteľsko - obchodný charakter, ktorý sa prejaví v tom, že sa naň budú aplikovať aj normy spotrebiteľského práva ako *lex specialis*.

16. Medzi stranami nebolo sporné a súd nemal pochybnosti o tom, že zmluva o úvere v prejednávanej veci má charakter zmluvy spotrebiteľskej, a že žalovaný má v právnom vzťahu založenom touto zmluvou o úvere postavenie spotrebiteľa. Záver, že žalovaný zmluvu o úvere uzavrel ako spotrebiteľ, teda že pri uzatváraní zmluvy o úvere nekonal v rámci svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, vyplýva aj z označenia žalovaného v zmluve údajmi fyzickej osoby-nepodnikateľa, ako aj z označenia samotnej zmluvy o úvere a celého jej obsahu. Písomná zmluva o úvere je označená ako zmluva o „...spotrebiteľskom...“ úvere, ako jej predmet je uvedené poskytnutie „spotrebiteľského“ úveru, a pod. Súd tiež poukazuje na tvrdenia a právnu argumentáciu zástupcu žalobkyne v samotnej žalobe a v priebehu konania, ktorý úver poskytnutý žalovanému v danej veci označujúce ako spotrebiteľský úver a vo veci argumentuje právnou úpravou spotrebiteľského práva. Veriteľom, s ktorým žalovaný zmluvu o úvere uzavrel, podľa výpisu z obchodného registra je spoločnosť, predmetom podnikateľskej činnosti bolo aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov.

17. Jedným z druhov spotrebiteľských zmlúv sú zmluvy o spotrebiteľských úveroch. Spotrebiteľské úvery v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy o úvere v prejednávanej veci upravoval špeciálny zákon č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), na ktorý poukazuje samotná písomná zmluva o úvere ako aj žalobkyňa v žalobe. Zákon o spotrebiteľských úveroch má vo vzťahu k Obchodnému zákonníku a k Občianskemu zákonníku postavenie lex specialis. Súd zastáva názor, že úver poskytnutý žalovanému v danom prípade na základe spotrebiteľskej zmluvy o úvere má charakter spotrebiteľského úveru a spotrebiteľská zmluva o úvere charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere tak, ako ich definuje Zákon o spotrebiteľských úveroch.

18. Podľa § 1 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

19. Podľa § 1 ods. 8 Zákona o spotrebiteľských úveroch ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka a ani iných osobitných predpisov (napr. zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a pod.).

20. Podľa § 2 písm. d) Zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

21. Podľa § 9 ods.1 veta prvá Zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

22. Podľa § 9 ods. 2 písm. c), j) a k) Zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať aj tieto náležitosti: c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

23. Podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

24. Východiskom právnej ochrany spotrebiteľa vo všeobecnosti je postulát, podľa ktorého spotrebiteľ sa ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to vzhľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku vzájomnej kontraktácii, vzhľadom na vyššiu profesionálnu skúsenosť dodávateľa, jeho lepšiu znalosť práva, ľahšiu dostupnosť právnych služieb, a jeho možnosti stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet k zmluvnému rokovaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné rokovanie pripravený. Pri kontraktácii je využitý moment prekvapenia a neskúsenosť spotrebiteľa. Zákonodarca sa preto pokúsil vyrovnať túto faktickú nerovnosť cestou práva, a to formou obmedzenia autonómie vôle. Podľa čl. 2 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá. Autonómia vôle však nie je

absolútna. Je možné ju zákonom obmedziť za účelom presadenia iného práva či verejného záujmu. V spotrebiteľských vzťahov autonómia vôle je korigovaná zásadou spravodlivosti a zásadou poctivosti (princíp dôvery), vychádzajúc z ktorých je plne dôvodné očakávať (aj vyžadovať), aby sa dodávateľ vo vzťahu k spotrebiteľovi, ktorý ako slabšia a menej informovaná strana je v dôvere v jeho konanie, choval poctivo. Ak takýmto spôsobom dodávateľ nepostupuje, spreneverí sa dôvere spotrebiteľa ako druhého účastníka zmluvného vzťahu, a takému nepoctivému chovaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu.

25. Z uvedenej koncepcie spotrebiteľského práva vychádza aj Zákon o spotrebiteľských úveroch, ktorý ustanovuje osobitné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá musí mať písomnú formu tak, aby za účelom odstránenia vyššie uvedenej faktickej nerovnováhy bol spotrebiteľ zrozumiteľne a jasne informovaný o podmienkach spotrebiteľského úveru a vedel lepšie ako pri nespotebiteľskej zmluve o úvere posúdiť všetky právne dôsledky vyplývajúce pre neho z tejto zmluvy. Z uvedeného dôvodu zákonodarca niektoré obsahové náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v záujme ochrany spotrebiteľa preferuje do takej miery, že ich absenciu alebo nesprávnosť vyplývajúcu z písomnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere sankcionuje tým, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za úver bez úrokov a bez poplatkov. Ide o sankciu pre dodávateľa, ktorý nerešpektuje zákon, nekoná poctivo a nesplní si riadne vyššiu informačnú povinnosť vo vzťahu k spotrebiteľovi.

26. Takýmto preferovanými obsahovými náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere, absenciu ktorých zákon o spotrebiteľských úveroch sankcionuje tým, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za úver bez úrokov a bez poplatkov, sú o.i. údaje o adrese predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť (§ 9 ods. 2 písm. c) Zákona o spotrebiteľských úveroch), údaje o RPMN a celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere s uvedením všetkých predpokladov použitých na výpočet tejto RPMN (§ 9 ods. 2 písm. j) Zákona o spotrebiteľských úveroch), a údaje o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k) Zákona o spotrebiteľských úveroch). Súd zastáva názor, že v danej veci z dôvodu absencie, resp. nedostatkov alebo nesprávnosti týchto údajov, spotrebiteľský úver poskytnutý žalovanému na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere je podľa cit. ust. § 11 ods. 1 písm. b) a d) Zákona o spotrebiteľských úveroch potrebné považovať za úver bez úrokov a bez poplatkov. Súd v záujme predvídateľnosti súdneho rozhodnutia poskytol v tomto smere pred rozhodnutím zástupcovi žalobkyne predbežné právne posúdenie.

27. K uvedeným obsahovým náležitosťi zmluvy o spotrebiteľskom úvere v danej veci súd uvádza:

28. Údaje o RPMN a o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (§ 9 ods. 2 písm. j) Zákona o spotrebiteľských úveroch) sú základnými údajmi zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré majú slúžiť spotrebiteľovi pri rozhodovaní o návrhu na uzavretie zmluvy, pretože vyjadrujú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom. Aby spotrebiteľ mohol vyhodnotiť výhodnosť, resp. nevýhodnosť, úveru v porovnaní s inými porovnateľnými úvermi na trhu, musí mať už v čase uzatvárania zmluvy presnú a zrozumiteľnú informáciu o výške RPMN a o celkovej čiastke, ktorú má zaplatiť. Ust. § 9 Zákona o spotrebiteľských úveroch upravujúce náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je systematicky zaradené pod názov "Informácie a práva týkajúce sa zmlúv zo spotrebiteľských úverov." Jeho účelom je teda pravdivo spotrebiteľa informovať o všetkých parametroch úveru, jeho právach a povinnostiach v súvislosti s poskytnutím úveru. Nestačí v zmluve uviesť akékoľvek údaje o úvere, aby zákonná požiadavka bola formálne splnená. Je potrebné uviesť údaje pravdivé a zrozumiteľné. Údaje o RPMN a celkovej čiastke sú podľa preferencie zákonodarcu natoľko dôležitými údajmi pre spotrebiteľa, že ich neuvedenie v písomnej zmluve o spotrebiteľskom úvere, čomu z pohľadu informovanosti spotrebiteľa zodpovedá aj nesprávne uvedenie, sankcionuje tým, že úver poskytnutý na základe takejto zmluvy je potrebné považovať za úver bez úrokov a bez poplatkov.

29. V zmluve o spotrebiteľskom úvere v prejednávanej veci nie sú údaje o výške RPMN a o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, v súlade s požiadavkou Zákona o spotrebiteľských úveroch. Tu súd len dodáva, že pokiaľ takéto podstatné údaje poskytuje veriteľ spotrebiteľovi až v splátkovom kalendári alebo inak po uzavretí zmluvy, nemožno takéto konanie veriteľa akceptovať. Rozhodujúce je to, či tieto údaje absentujú alebo neabsentujú v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľom. Uvedené údaje pritom nemôžu nahradiť ani všeobecné zmluvné podmienky. Ak Zákon o spotrebiteľských úveroch tieto údaje upravuje ako podstatné náležitosti písomnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, tieto údaje musia byť

jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom uvedené priamo v texte zmluvy o úvere. Nie je prípustné, aby takéto podstatné náležitosti, s neuvedených ktorých zákonodarca spája sankciu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, boli uvedené v splátkovom kalendári, vo všeobecných zmluvných podmienkach, či v inej listine (porovnaj napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 9Co 208/2012 zo dňa 18.10.2012). Správnosť tohto záveru potvrdil neskôr aj samotný zákonodarca, keď podľa v súčasnosti účinného § 9 ods. 9 Zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ nemôže od spotrebiteľa požadovať úrok, poplatky alebo akékoľvek iné plnenie, ktoré nie je ustanovené zákonom alebo uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Podľa dôvodovej správy k zákonu č. 106/2014 Z.z. ktorým bola táto zmena do Zákona o spotrebiteľských úveroch zavedená, pôvodná úprava spotrebiteľských úverov, podľa ktorej úrok, poplatky alebo akékoľvek iné plnenie musia byť v zmluve o spotrebiteľskom úvere a v žiadnom prípade nie v jej prílohách, sa zavádza v záujme lepšej ochrany práv spotrebiteľa. Dôvodová správa poukazuje tiež na nález Ústavného súdu ČR sp.zn. I.ÚS 3512/11 zo dňa 11.11.2013, ktorým Ústavný súd ČR vyslovil, že náležitosti spotrebiteľských zmlúv týkajúce sa úrokov, poplatkov a iných vedľajších dojednaní týkajúcich sa ceny nemôžu byť súčasťou všeobecných zmluvných podmienok, ale musia byť súčasťou zmluvy, na ktorej spotrebiteľ pripája svoj podpis.

30. Veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere v prejednávanej veci celkovú čiastku, ktorú musí žalovaný ako spotrebiteľ zaplatiť, a ktorá musí byť vypočítaná na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, uviedol ako sumu 430,20 eur. Vynásobením v zmluve uvedeného počtu mesačných splátok 12 výškou v zmluve uvedenej mesačnej splátky 37,04 eur údaj o celkovej čiastke, ktorú mal žalovaný ako spotrebiteľ zaplatiť, však predstavuje sumu 448,48 eur, nie 430,20 eur, čo je o 18,28 eur viac, než je údaj o celkovej čiastke uvedený v zmluve.

31. Pojem celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, definuje ust. § 2 písm. h) zákona o spotrebiteľských úveroch. Podľa tohto ustanovenia celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, sa rozumie súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom. Podľa § 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sa rozumejú všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú spotrebiteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

32. Podľa zmluvy o úvere strany dojednali „Poplatok za poistenie: 3,33%“ a „Zvolený súbor poistenia: Základný súbor poistenia“. Zo zmluvy však nie je zrejmé, z čoho, z akej sumy, či z celkovej výšky úveru alebo výšky mesačnej splátky, a z akej výšky mesačnej splátky. Súdu ani vykonaným dokazovaním výška tohto poplatku nie je zrejmá. Ak poplatok za poistenie mal byť počítaný z mesačnej splátky, výška mesačnej splátky, z ktorej mal byť tento percentuálny poplatok počítaný, mala byť v zmluve riadne uvedená. Inak sú percentuálne vyjadrenie výšky poplatku za poistenie a výška mesačnej splátky úveru zmätočné. Súd zastáva názor, že bez ohľadu na túto zmätočnosť zmluvy, poplatok za poistenie mal byť premietnutý do celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, čo sa nestalo. Ak veriteľ tento poplatok za poistenie do celkovej čiastky nezahrnul, nemal ho potom zahrnúť ani do výšky mesačnej splátky, čo však učinil. Za tejto situácie je údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, zavádzajúci a zmätočný, nakoľko je vyjadrený dvoma čiastkami. Jednak sumou 430,20 eur, a jednak súčinom údajov o počte a výške splátok (12 splátok x 37,04 eur = 444,48 eur). Takéto zmätočné, vzájomne si odporujúce vyjadrenie náležitostí zmluvy, i pri absencii výslovnej úpravy v Zákone o spotrebiteľských úveroch spôsobuje neplatnosť tejto časti zmluvy v zmysle ustanovení § 37 ods.1 a § 41 Občianskeho zákonníka, keďže použitie Zákona o spotrebiteľských úveroch nijako nevyklucuje aplikáciu kódexových ustanovení o vadách právnych úkonov (najmä § 37 a § 39 Občianskeho zákonníka). Navyše, žalobkyňa ničím nepreukázala, že žalovaný ako spotrebiteľ bol riadne informovaný, že dojednanie o poplatku za poisťné môže odmietnuť a že spotrebiteľský úver aj bez dojednania o tomto poplatku získa za ponúkaných podmienok. Zmluva o úvere je typickou štandardnou formulárovou zmluvou, ktorá nebola dojednaná individuálne. Poplatok za poistenie je zakomponovaný medzi základné obsahové náležitosti zmluvy a je zarátaný do mesačnej splátky. Súd sa preto nestotožňuje s právnou argumentáciou zástupcu žalobkyne, že dôkazné bremeno bolo na žalovanom, a zastáva názor, že dôkazné bremeno v tomto smere neuniesla žalobkyňa.

33. RPMN sa podľa ust. § 19 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch určuje ako celkový náklad spotrebiteľa spojený so spotrebiteľským úverom s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere, a iných poplatkov okrem kúpnej ceny, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť za kúpu tovaru alebo uskutočnenie služieb bez ohľadu na to, či sa operácia vykoná v hotovosti alebo na úver. Súd zastáva názor, že dohodnutý poplatok za poistenie bez ohľadu na okolnosti jeho dojednaní (či bol dojednaný dobrovoľne alebo nútené) musí byť zahrnutý do celkových nákladov spotrebiteľa pre účely výpočtu RPMN. Inak je nesprávny. V zmluve je uvedené, že poplatok za poistenie je 3,33 %. Ako už súd uviedol, nie je pritom zrejmé, z akej sumy. Ak vychádzame z údajov o výške úveru 383 eur a výšky pravidelnej mesačnej splátky 37,04 eur, podľa týchto vstupných údajov správna výška RPMN je 34,74 %, nie v zmluve uvedených 24,38 %. V zmluve uvedená výška RPMN 24,38 % by zodpovedala výške mesačnej splátky 35,85 eur, avšak takáto výška mesačnej splátky v zmluve nie je uvedená.

34. Pokiaľ teda veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviedol len výšku splátky s poistením, avšak bez uvedenia konkrétnej sumy samotnej výšky poplatku za poistenie, ktoré vyjadril len percentom, pričom neuviedol, z akého základu je to percento, celková suma, ktorú mal spotrebiteľ zaplatiť je v zmluve vyjadrená dvoma čiastkami, a RPMN vychádza z výšky mesačnej splátky, ktorá v zmluve nie je vôbec uvedená, takto vyjadrené podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere nie sú vyjadrené v súlade so Zákonom o spotrebiteľských úveroch (§ 9 ods. 2 písm. j) a k) Zákona o spotrebiteľských úveroch), ktorého účelom je jasne zrozumiteľne a prehľadne spotrebiteľa informovať o všetkých parametroch spotrebiteľského úveru. Nie je zrejmá nie len výška poplatku za poistenie, ale ani termín jeho splatnosti.

35. K absencii údajov o adrese predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť (§ 9 ods. 2 písm. c) Zákona o spotrebiteľských úveroch), súd udáva, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje iba údaje o tzv. predajcovi „ID predajcu: 2626885;OKAY, S.R.O. KRAJNÁ 86, 821 04 BRATISLAVA, IČO: 35825979“. Uvedenie obchodného mena, sídla a identifikačného čísla predajcu nemožno považovať za údaj týkajúci sa podstatnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajúci zo Zákona o spotrebiteľských úveroch, na základe ktorého by žalovaný ako spotrebiteľ nadobudol vedomosť, že u tohto predajcu si môže uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť (porovnaj napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove z 3.12.2014 sp.zn. 4Co 138/2014, rozsudok Krajského súdu v Trnave z 24.11.2014 sp.zn. 23Co 354/2013 a ďalšie).

36. Vzhľadom na uvedené súd spotrebiteľský úver poskytnutý žalovanému v danej veci považoval za úver bez úrokov a bez poplatkov. Žalovanému tak vznikla povinnosť zaplatiť len nevrátenú časť istiny úveru, ktorý mu bol poskytnutý. Žalovanému bol úver poskytnutý vo výške 383 eur, pričom na úverový účet zaplatil celkom len 74,08 eur. Preto súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 308,92 eur (383 eur - 74,08 eur) a žalobu v prevyšujúcej žalovanej časti ohľadne zmluvných úrokov a poplatkov zamietol.

37. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok za omeškanie a náklady spojené s jej uplatnením.

38. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

39. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

40. Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č.87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v účinnom od 1.2.2013, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

41. Žalobkyňa sa žalobou domáhala zaplata úrokov z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 363 eur od 03.12.2015 do zaplata s tvrdením, že listom zo dňa 09.12.2015 vyhlásila mimoriadnu splatnosť celého spotrebiteľského úveru a žalovaného vyzvala na zaplata celej pohľadávky zo zmluvy vo výške 401,70 eur.

42. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

43. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

44. Vychádzajúc z citovanej právnej úpravy bolo na žalobkyni, ktorá sa domáhala zaplatenia úrokov z omeškania odo dňa 03.12.2015, tzn. odo dňa nasledujúceho po dni, ku ktorému podľa jej tvrdenia vyhlásila tzv. zosplatenie celého úveru, aby preukázala splnenie zákonných predpokladov pre uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka upravených v cit. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Tzn., že právo na tzv. zosplatenie celého úveru uplatnila najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a súčasne, že žalovaného ako spotrebiteľa na toto právo upozornila v lehote nie kratšej ako 15 dní. Podľa cit. právnej úpravy § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka účinnosť uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka je totiž podmienená tým, že veriteľ v uvedenej lehote pred uplatnením práva upozornil spotrebiteľa na to, že toto právo využije. Bez takéhoto včasného upozornenia je uplatnenie neúčinné.

45. Žalobkyňa netvrdila a z vykonaného dokazovania nevyšlo najavo, že by žalovaný bol pred uplatnením práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka žalobkyňou listom zo dňa 09.12.2015 na uplatnenie tohto práva upozornený. Preto súd prijal záver, že listu z 09.12.2015 nemožno priznať právne účinky tzv. zosplatenia celého úveru. Žalobkyňa žalobou nežiadala úroky z omeškania z jednotlivých splátok úveru odo dňa ich splatnosti, ale úroky z omeškania z celej pohľadávky zo zmluvy. Preto súd žalobkyni priznal úroky z omeškania v zákonnej výške 5,05 % ročne odo dňa, keď sa celá pohľadávka zo zmluvy stala splatnou, tzn. dňom splatnosti poslednej dohodnutej splátky úveru, tzn. dňom 15.01.2016. V prevyšujúcej časti súd žalobu aj v časti úrokov z omeškania zamietol.

46. Žalobkyňa si žalobou uplatnila aj nárok na zaplatenie nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 38,70 eur. Tento procesný nárok žalobkyňa čo do základu aj čo do jeho výšky bližšie nešpecifikovala. Žalobkyňa v tomto smere neuniesla povinnosť tvrdenia a ani dôkaznú povinnosť. Súd ani základe vykonaného dokazovania v celom rozsahu návrhov žalobkyne nemohol prijať záver o faktickom vynaložení akýchkoľvek konkrétnych vecných nákladov žalobkyňou spojených s uplatnením pohľadávky v tomto súdom konaní. Preto žalobu aj v tejto časti príslušenstva žalovanej pohľadávky zamietol.

47. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku (zásada pomerného úspechu). Strany boli v spore úspešné čiastočne. Pomer úspechu strán predstavuje 79% : 21%. Žalobkyni preto prislúcha právo na pomernú náhradu trov, ktoré vynaložila účelne na bránenie svojho práva, v rozsahu 58% týchto trov (79% - 21%). O výške tejto náhrady podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku súdny úradník samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti výrokom I. - III. tohto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok na Krajský súd v Prešove (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).